

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 жовтня 2017 року,
Протокол № 3

Проректор з навчальної роботи

(підпис) Л.І.Чорний
(ініціали, прізвище)

30 жовтня 2017 року

М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПАРЛАМЕНТСЬКЕ ПРАВО»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

м. Хмельницький
2017

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	— 2
2. Заплановані результати навчання	— 4
3. Програма навчальної дисципліни	— 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	— 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	— 8
4.2. Аудиторні заняття	— 8
4.3. Самостійна робота студентів	— 9
5. Методи навчання та контролю	— 9
6. Схема нарахування балів	— 9
7. Рекомендована література	— 10
7.1. Основна література	— 10
7.2. Допоміжна література	— 10
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	— 11

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	— 08 Право
2. Код і назва спеціальності	— 081 Право
3. Назва спеціалізації	— —
4. Назва дисципліни	— Парламентське право
5. Тип дисципліни	— вибіркова
6. Код дисципліни	— В.081.М.2.9
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	— другий
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	— магістр
9. Курс / рік навчання	— перший
10. Семестр	— другий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	— 3,0 / 90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	30
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	— 33,7
% від обсягу аудиторних годин	— 16
семінарські заняття (годин)	— 53,3
% від обсягу аудиторних годин	— 14
самостійна робота (годин)	— 46,7
% від загального обсягу тижневих годин:	— 60
аудиторних занять	— 66,7
самостійної роботи	—
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	— 14
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	— 15,5
% від обсягу аудиторних годин	— 8
семінарські заняття (годин)	— 57
% від обсягу аудиторних годин	— 6
самостійна робота (годин)	— 43
% від загального обсягу тижневих годин:	— 76
аудиторних занять	— 84,5
самостійної роботи	—
12. Форма семестрового контролю	— залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	— О.081.М.3 Проблеми нормотворення та правозастосування
	— В.081.М.1.20 Теорія та практика тлумачення правових норм
2) супутні дисципліни	В.081.М.2. Проблеми конституційного права України
3) наступні дисципліни	— В.081.М.3.12 Техніка переговорів та комунікація

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

- ЗК1** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК2** Здатність проводити дослідження на відповідному рівні;
- ЗК3** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК4** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК6** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК7** Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК8** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань);
- ЗК9** Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК10** Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК1 Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;

СК2 Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України;

СК3 Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні;

СК4 Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України;

СК5 Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції;

СК6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;

СК7 Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні;

СК9 Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;

СК10 Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування

СК13 Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;

СК14 Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;

СК15 Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

РН1 Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;

РН2 Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами;

РН3 Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;

РН4 Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки;

РН6 Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;

РН7 Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;

РН8 Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;

РН13 Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів;

РН14 Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування;

РН15 Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування;

РН16 Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;

РН17 Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання (здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату навчальної дисципліни;
1.2)	називати основні етапи законотворчої діяльності;
1.3)	визначати необхідні реквізити нормативно-правового акту;
1.4)	відтворювати особливості реалізації права народного депутата України на депутатський запит та депутатське звернення.
2. Розуміння (здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)	
2.1)	обговорювати зміст основних повноважень суб'єктів законодавчої ініціативи;
2.2)	пояснити який вид нормативно-правового акту є необхідним для врегулювання тих чи інших суспільних відносин;
2.3)	визначити правові та соціальні наслідки вступу в дію нормативно-правового акту;
2.4)	описувати структурні елементи нормативно-правового акту;
2.5)	розуміти сутність парламентських процедур.
3. Застосування знань (здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)	
3.1)	застосовувати відповідні положення чинного законодавства при складанні законопроекту;
3.2)	вирішувати ситуативні задачі і практичні завдання щодо правового врегулювання окремих сфер суспільних відносин;
3.3)	проектувати концепцію нормативно-правового акту;
3.4)	проектувати закони, постанови та інші акти, які уповноважені приймати народні депутати.

4. Аналіз

(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)

- 4.1) виділяти особливості проектування законів, постанов, указів та розпоряджень;
- 4.2) аналізувати проблеми правового регулювання парламентської правотворчості;
- 4.3) визначати прогалини в законодавстві, які необхідно врегулювати, шляхом внесення до нього змін;
- 4.4) аналізувати законодавчі проблеми визначення кола суб'єктів права нормотворчої ініціативи;
- 4.5) розмежування сфери правового регулювання нормативно-правових та індивідуальних актів.

5. Синтез

(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)

- 5.1) упорядковувати процедурно-процесуальні вимоги до проектів нормативно-правових актів, внесених на розгляд до Верховної Ради України;
- 5.2) узагальнювати способи офіційного оприлюднення нормативно-правових актів, прийнятих Верховною Радою України;
- 5.3) пояснювати механізм нормотворчого провадження в парламенті України;
- 5.4) систематизувати технології нормотворчості Верховної Ради України.

6. Оцінювання

(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)

- 6.1) оцінювати засоби удосконалення правового регулювання нормотворчої діяльності органів державної влади в цілому та парламенту України зокрема;
- 6.2) пояснювати розмежування сфер (предметів) правового регулювання між законодавчими актами та підзаконними актами;
- 6.3) проводити аналіз суті нормотворчості як способу реалізації компетенції парламенту та інших органів державної влади;
- 6.4) пояснювати особливості нормотворчої діяльності суб'єктів законодавчої ініціативи.

7. Створення (творчість)

(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)

- 7.1) складати проекти законів та інших нормативно-правових актів;
- 7.2) розробляти пропозиції та поправки до законопроектів;
- 7.3) формулювати своє бачення щодо перспектив вдосконалення нормотворчої діяльності парламенту України;
- 7.4) готувати супровідні документи до законопроекту: постанову Верховної Ради України, яку пропонується прийняти за результатами розгляду законопроекту; список авторів законопроекту порівняльну таблицю, пояснювальну записку;
- 7.5) висловлювати власну правову позицію щодо дотримання правових, мовних, технічних норм при прийнятті правового акту.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади парламентаризму та парламентського права

Поняття парламентаризму. Формування основних засад парламентаризму. Еволюція парламентаризму у сучасному світі.

Поняття та джерела парламентського права України. Місце парламентського права в правовій системі України.

Парламентське право як наука та навчальна дисципліна.

Тема 2. Організація та порядок діяльності Верховної Ради України

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні. Планування та

організація роботи Верховної Ради України. Організація голосування та прийняття рішень Верховною Радою України.

Тема 3. Структура Верховної Ради України

Органи Верховної Ради України. Керівництво Верховної Ради України.

Формування органів Верховної Ради України. Порядок обрання, призначення та відкликання посадових осіб Верховної Ради України.

Апарат Верховної Ради України та допоміжні органи парламенту. Погоджувальна рада депутатських фракцій. Фракції і групи у Верховній Раді України. Комітети Верховної Ради України. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Рахункова палата України. Коаліція депутатських фракцій.

Проблеми спільної роботи більшості та опозиції у Верховній Раді України.

Тема 4. Функції та повноваження Верховної Ради України

Характеристика та класифікація функцій парламенту.

Конституційні повноваження Верховної Ради України.

Взаємодія Верховної Ради України з іншими органами державної влади: Верховна Рада України і Президент України; Верховна Рада України і Кабінет Міністрів України; Верховна Рада України і органи судової влади України.

Тема 5. Організація діяльності народних депутатів України

Нормативно-правові засади організації діяльності народних депутатів України. Реалізація прав та обов'язків народного депутата України у парламенті та виборчому окрузі.

Процедурні особливості реалізації права народного депутата України на депутатський запит та депутатське звернення.

Депутатські привілеї та імунітети. Характеристика та особливості депутатського імунітету та депутатського індемнітету.

Фінансово-матеріальне забезпечення членів парламенту.

Помічник- консультант народного депутата.

Тема 6. Законодавчий процес

Поняття та ознаки законотворчості.

Поняття, принципи та стадії законодавчого процесу. Порядок здійснення права законодавчої ініціативи. Попередній розгляд та експертиза законопроектів. Розгляд законопроектів в першому, другому та третьому читаннях. Порядок направлення прийнятих законів на підпис главі держави та процедура подолання президентського вето. Порядок підписання та оприлюднення нормативно-правових актів.

Введення закону в дію: проблеми правового регулювання.

Тема 7. Парламентські процедури

Поняття та види парламентських процедур.

Процедура внесення змін та доповнень до Конституції України. Бюджетний процес. Інавгурація та імпічмент Президента України. Розгляд питання про схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Розгляд Верховною Радою звітів і доповідей Кабінету Міністрів України. Організація проведення "години запитань до Уряду". Розгляд Верховною Радою питання про відповідальність Кабінету Міністрів України. Парламентські слухання у Верховній Раді.

Тема 8. Розробка та оформлення проектів законів України

Поняття та значення законодавчої техніки. Вимоги законодавчої техніки до структури проекту закону. Концепція проекту закону.

Загальні вимоги законодавчої техніки до тексту проекту закону. Правила оформлення проекту закону.

Супровідні документи до законопроекту: постанова Верховної Ради України, яку пропонується прийняти за результатами розгляду законопроекту; список авторів законопроекту; пояснювальна записка до проекту закону та порівняльна таблиця.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		У с ь о г о	у тому числі					У с ь о г о	у тому числі				
			Л е к ц і ї	С е м. (п р а к) .	Л а б о р .	І н . з а в.	С Р С		Л е к ц і ї	С е м. (п р а к) .	Л а б о р .	І н . з а в.	С Р С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Загальні засади парламентаризму та парламентського права	9	2	–	–	–	7	10	–	–	–	–	10
2.	Організація та порядок діяльності Верховної Ради України	10	1	2	–	–	7	8	–	–	–	–	8
3.	Структура Верховної Ради України	10	1	2	–	–	7	12	2	–	–	–	10
4.	Функції та повноваження Верховної Ради України	9	1	1	–	–	7	10	–	–	–	–	10
5.	Організація діяльності народних депутатів України	10	1	1	–	–	8	12	2	–	–	–	10
6.	Законодавчий процес	14	4	2	–	–	8	13	2	1	–	–	10
7.	Парламентські процедури	10	2	–	–	–	8	9	–	1	–	–	8
8.	Розробка та оформлення проектів законів України	18	4	6	–	–	8	16	2	4	–	–	10
	Усього годин:	90	16	14	–	–	60	90	8	6	–	–	76

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в навчально-

методичних матеріалах з цієї навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної та заочної форми навчання включає завдання до окремих тем та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї навчальної дисципліни.

4.3.3. Студенти виконують індивідуальні завдання у формі комп'ютерних презентацій.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї навчальної дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Структура залікового білету включає 2 теоретичних питання та 10 тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Наррахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначається в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України від 28.06.1996 р. зі змінами. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
3. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. в ред. від 22.12.2005 р. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0>
4. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. (в ред. від 22.03.2001 р.) *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою приведення у відповідність із Законом України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України»: Закон України від 18.12.2019 р. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/388-20#n24>
6. Олуйко В.М. Парламентське право України. Навчальний посібник. К. : Юрінком Інтер, 2004. 216 с.
7. Нормотворча діяльність : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. Дисц. К. : КНЕУ, 2009. 162 с.
8. Ткачук А.Ф. Законодавча техніка. Практичний посібник. Як готувати проекти законів. К.: Інститут громадянського суспільства, 2004. 184 с.
9. Теліпко, В. Е. Парламентське право. Академічний курс: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2021. 664 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Баймуратов М.О., Григор'єв В.А. Муніципальна влада: актуальні проблеми становлення і розвитку в Україні: монографія. Одеса: Юрид. л-ра, 2003. 248 с.
2. Галус О.О. Форми безпосереднього народовладдя в Україні : монографія / О.О. Галус ; наук. ред. Г.О. Мурашин. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. 212 с.
3. Дутко А. Загальна характеристика техніки юридичного нормотворення. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2000. Вип. 35. С. 48-51.
4. Георгіца А. З. Сучасний парламентаризм: проблеми теорії та практики. Чернівці: Рута, 1998. 483 с.
5. Держалюк О. М. Роль парламентських комітетів у відносинах між парламентом і урядом в Україні. *Стратегічні пріоритети*, 2013. №4 (29). С. 91-100.

6. Древаль Ю.Д. Парламентаризм у політичній системі України: (політико-правовий аналіз). Харків: Вид-во Національного університету внутрішніх справ, 2003. 280 с.
7. Косович В. Удосконалення доктринальних підходів до концепції нормативно-правового акта. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2012. № 618. С. 36-42.
8. Майданник О. О. Парламентський контроль за функціонуванням виконавчої влади в Україні : питання теорії. *Право України*. 2010. № 5. С. 102-108.
9. Пігенко В. Функції партій та фракцій у законодавчих органах західних країн. *Вісник програми сприяння парламентам України*. 1997. № 4 (26).
10. Петришина, М. О. Умови ефективності нормотворчої діяльності в органах місцевого самоврядування. Треті конституційні читання : зб. тез наук. доп. і повідомл. міжнар. наук. конф. молодих учених, асп. і студ. присвяч. пам'яті академіка права Ю.М. Тодики (28-29 трав. 2010 р.). Х. : Права людини. Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2010. С. 464-465
11. Плахотнюк Н. Г. Контроль як провідна функція парламенту. Парламентаризм в Україні: теорія та практика. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. С. 443- 445.
12. Парламентське право України: Навч. посібник/ За ред. проф. О. Н. Ярмиша. Харків: Вид-во Харківського нац. ун-ту внутр. Справ, 2007. 500 с.
13. Светова С. Роль фракцій у законодавчих органах влади. *Вісник програми сприяння парламентам України*. 1997. № 4 (26).
14. Тихонова Є. А. Проблеми розвитку парламентаризму в Україні. Державно-правова реформа в Україні. Матеріали науково–теоретичної конференції. 1997. С. 180.
15. Федоренко Г. О. Проблеми вдосконалення механізму співпраці законодавчої влади з іншими видами влади в системі розподілу державної влади в Україні. *Держава і право*. 2000. №8. С. 155.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.rada.gov.ua	- Веб-портал Верховної Ради України
2. www.cvkh.gov.ua	- Веб-портал Адміністрації Президента України
3. http://www.kmu.gov.ua	- Веб-портал Кабінету Міністрів України
5. http://www.scourt.gov.ua	- Веб-портал Верховного Суду України
6. http://www.ccu.gov.ua/	- Конституційний Суд України
7. http://nbuv.gov.ua/	- Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
8. http://eli.org.ua	- Веб-сайт Інституту виборчого права
9. http://www.ombudsman.kiev.ua/	- Веб-сайт Уповноваженого ВРУ з прав людини
10. http://km-oblrada.gov.ua/	- Веб-сайт Хмельницької обласної ради
11. http://www.khmelnysky.com/	- Веб-сайт Хмельницької міської ради
12. http://www.univer.km.ua/	- Веб-сайт Хмельницького університету управління та права

Розробник робочої програми:

Викладач дисципліни:

Доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук

_____ І.В. Рижук

24 жовтня 2017 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового
права

24 жовтня 2017 року, протокол № 4.

Завідувач кафедри _____ О.М. Буханевич

24 жовтня 2017 року

Декан юридичного факультету

_____ С.А. Крушинський

24 жовтня 2017 року

Погоджено методичною радою університету 25 жовтня 2017 року, протокол
№ 2.

Голова методичної ради _____ В.Т. Савицький

Робочу програму оновлено

Викладач дисципліни:

Доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ Ірина РИЖУК

28 серпня 2023 року

Схвалено кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права 28
серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____ Олександр БУХАНЕВИЧ

28 серпня 2023 року